

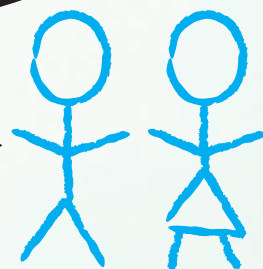
protagonistes, ja!

perspectiva de la infància i l'adolescència

52

setembre - octubre 2009

2,75 €

Convenció sobre els drets de l'infant

20
anys

- Ferrer i Guàrdia i la renovació pedagògica
- Un de cada quatre infants es troba en risc de pobresa
- Camp de la Pau, treballant per un món millor

1 CONGRÉS CATALÀ D'EDUCACIÓ SOCIAL

26 i 27 de novembre de 2009 a Vic

L'educació social per a una societat inclusiva
El repte de la plena ciutadania

Des del reconeixement oficial de l'Educació Social, els canvis en la societat catalana han estat considerables. Les diferents esferes que afecten la vida de les persones (productiva, familiar, econòmica, educativa, social, cultural, etc.) han viscut importants transformacions que obliguen els educadors i educadores a reorientar el treball socioeducatiu per satisfer les noves necessitats i assolir nous reptes. Les diverses realitats socials estan donant lloc a nous i vells conflictes visibles en els diferents espais de relacions socials, a les ciutats, a les institucions educatives, als espais públics, etc.

El **Primer Congrés Català d'Educació Social** vol ser un lloc de trobada, de reconeixement i de retroalimentació de tots els qui desenvolupem alguna tasca en relació amb l'educació social. El Congrés ha de facilitar i crear espais per al contrast d'experiències pràctiques i la cerca de consensos discursius i pretén ser una eina al servei del creixement de la professió i de la societat. Per aquest motiu les entitats organitzadores fan una crida a la participació individual i col·lectiva de tots els educadors i educadores socials i de les institucions, entitats, grups i col·lectius implicats en la tasca socioeducativa.

Des d'aquesta perspectiva desitgem que el **Primer Congrés Català d'Educació Social** sigui l'espai i el temps per afrontar aquests objectius, abordar conjuntament els reptes i, a través del diàleg i el debat obert, elaborar les respostes més adequades.

EIXOS DE TREBALL

El Congrés es planteja repensar l'educació social i l'espai professional al voltant dels eixos següents:

⇒ Quina ciutadania? Quins drets?

A qui ens referim quan parlem de ciutadania? Tothom que integra la societat forma part d'aquesta ciutadania? L'educació social és un dret de tota la ciutadania? Quin tipus de ciutadania estem promovent des de l'educació social? Com es garanteix l'equilibri entre el treball per una consciència col·lectiva i les necessitats individuals?

⇒ Quins professionals? Quina formació?

Cada vegada es fa més evident la necessitat de treballar de manera multidisciplinària per donar resposta a allò que la societat ens demana i per avançar-nos a les necessitats que s'apunten. Com hem d'organitzar i definir l'educació social com a lloc de trobada de molts professionals? Quina formació hem de rebre els professionals que hi formarem part? Quina formació serà contemplada en la nova titulació de Grau? Tots els professionals hem de rebre la mateixa formació? De quina manera cal abordar la diversitat d'àmbits d'intervenció possibles dels educadors socials des de la perspectiva formativa (la inicial i la permanent)?

⇒ Quines apostes? Quines pràctiques?

La societat, en la seva constant evolució, ens demana estar al dia i ser el seu reflex. Una societat més global, més híbrida, més interconnectada que mai, requereix que siguem creatius en les nostres pràctiques. És present la innovació en el discurs i les pràctiques de l'educació social? Considerem vàlids els nous recursos i eines com a metodologies socioeducatives (noves tecnologies, xarxes virtuals i físiques...)? Com les integrem en el nostre espai professional? Hi ha pràctiques que, amb el pas dels anys, segueixen demostrant la seva validesa? Ens aferrem a antigues maneres de fer o apostem per noves metodologies? Com aprofitem les pràctiques d'èxit dutes a terme en altres llocs? Quines sinergies transversals hi poden ser vàlides?

PROGRAMA

Podeu consultar el programa del congrés a la nostra web www.congrescatalaesocial.cat.

Per ampliar la informació o per a qualsevol consulta i/o aclariment al respecte us podeu posar en contacte amb la Secretaria Tècnica del Congrés per correu electrònic a secretaria@congrescatalaesocial.cat o trucant al 972 249 276.

QUOTES D'INSCRIPCIÓ

	FINS AL 31/10/09
Col·legiats/ades, Amics/gues del CEESC i estudiants d'Educació Social	85 €
No col·legiats/ades	105 €
Professionals associats o professorat de les entitats col·laboradores	95 €
Persones aturades, pensionistes i altres estudiants	95 €

Organitzen:

Ajuntament de Vic

Universitat de Vic
Facultat d'Educació

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social
i Ciutadania

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Diputació de Girona

Diputació Tarragona

Diputació de Lleida

Amb el patrocini de:

Sabadell Atlántico
El banc dels professionals

Edita:
Associació DIOMIRA

Director:
Josep M. Villena

Assessorament:
Ferran Casas

Consell de redacció:
Josep M. Villena, Ferran Casas,
Lidia Marimon, Paloma Herrera

Coordinació:
Paloma Herrera

Agraïments:
Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya, Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Save the Children Catalunya, José Luis Regojo, Amnistia Internacional Catalunya, Benecé, Institut d'Educació de Barcelona, Fundació Fòrum Universal de les Cultures

València:
Jesús Martí, Francesc Guillem

Balears:
Manel Cruz

Perpinyà:
Nicolàs Caudeville

Relacions externes:
Lidia Marimon

Fotografia:
Alessandro Merletti i Quaglia, Asif Akbar, Antonio Jiménez Alonso, Save the Children, IES Sant Josep de Calassanç, Picap, Benecé Produccions, Diomira, Héctor Landaeta, Krista Davis, Miguel Saavedra, Duna

Disseny i Portada:
Fanny Brial

Correcció:
Diomira

Subscripcions:
Sílvia Núñez

Redacció, administració, publicitat i subscripcions:
Vilamarí, 54 baixos
08015 BARCELONA
Tel: 93 292 55 63
Fax: 93 425 48 23
www.diomira.net - www.de0a18.net
diomira@diomira.net

Fotocomposició i impressió:
ARGRA Trading, s.l.
Tordera 38 - 08012 Barcelona

D. L.: B-27825-2000
ISSN: CES - 1001447

Membre de:

Protagonistes, ja! no es responsabilitza de les opinions expressades als articles firmats

Preu 2,75€ IVA inclòs
Imprès sobre paper ecològic

Esta revista ha recibido una ayuda de la Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas para su difusión en bibliotecas, centros culturales y universidades de España, para la totalidad de los números editados en el año 2009

Amb el suport del Departament d'Acció Social i Ciutadania i del Departament d'Educació

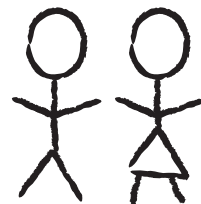

Amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona - Regidoria de Drets Civils i Regidoria de Dones i Joventut

protagonistes, ja!

sumari

- 4 editorial**
El compromís de la societat catalana amb la infància
- 5 memòria històrica**
Ferrer i Guàrdia, la renovació pedagògica com a motor de transformació social
Redacció Protagonistes, ja!
- 8 violació dels drets**
Unicef alerta que un de quatre infants es troba en risc de pobresa a l'estat espanyol
Paloma Herrera, Protagonistes, ja!
- 10 iniciatives**
La dimensió comunitària en la intervenció social, eix del premi Josep Ma. Rueda
Redacció Protagonistes, ja!
- 11 recursos**
Noves versions adaptada per a nois i noies de la Convenció sobre els drets de l'infant
Redacció Protagonistes, ja!
- 12 solidaritat**
'Una postal, una vida', l'aprenentatge dels drets humans a l'aula
José Luis Regojo, Grup d'Educació d'Amnistia Internacional Catalunya
- 14 cultura**
'Història de Catalunya amb cançons 2.0'
Redacció Protagonistes, ja!
- 15 amb nois i noies**
'Cinema en curs', el cinema com a eina pedagògica
Redacció Protagonistes, ja!
- 16 l'opinió dels protagonistes**
Camp de la pau, treballant per un món millor
- 18 informacions**
- 19 eines culturals**

A DEBAT

CONVENCIÓ DELS DRETS DE L'INFANT. 20 ANYS

- 22** La Convenció sobre els drets de l'infant, un document viu
- 24** Mobilització mundial per la infància
- 25** Crida Mundial per a una nova mobilització a favor de la infància
- 28** La societat catalana, compromesa amb els drets dels infants
- 29** Barcelona organitza una gran festa per celebrar el Dia Universal de la Infància
- 30** Editats uns nous materials audiovisuals de sensibilització sobre els drets de l'infant

El compromís de la societat catalana amb la infància

Enguany, quan es commemora el 20è aniversari de l'aprovació de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant, és necessari que els diferents agents socials -institucions, administració pública, partits polítics, teixit associatiu i ciutadania en general- analitzin el camí recorregut, la situació actual de la infància i l'adolescència i els reptes pendents en aquest àmbit al nostre país. En fer aquest necessari exercici d'avaluació i autocrítica, es posa en evidència que Catalunya té un deute històric amb la infància.

El Parlament català va aprovar el 7 de març de 1991 la Resolució 194/III sobre els drets de la infància, amb què es va voler sumar a l'esperit de la Convenció. Per tant, Catalunya s'ha de sentir directament compromesa amb els principis d'aquest tractat. En la sessió d'aprovació d'aquella Resolució es va apostar per la creació al Parlament d'una comissió de caràcter permanent d'impuls i seguiment de les polítiques per a la infància, un òrgan que encara no s'ha cregut convenient de crear. Tampoc ha tingut ressò el document *Infants-Consens*, que els representants acreditats de tots els partits amb representació parlamentària van signar el 3 de juliol de 1997,

a proposta d'un grup ampli de professionals i experts que van coincidir en la necessitat d'arribar a un compromís social per millorar les polítiques d'infància a Catalunya.

L'aprovació per part del Govern del Projecte de Llei dels Drets i les Oportunitats de la Infància i l'Adolescència, actualment en tràmit parlamentari, mostra un canvi de paradigma en relació a aquest sector i pretén suplir moltes de les carències de les polítiques d'infància al nostre territori, sobretot en relació als drets de participació. Però aquesta sensibilitat no serà suficient si no va acompanyada de la necessària dotació d'estructures, d'instruments i de recursos adequats que permetin potenciar a tots els nivells els drets dels infants, sobretot aquells històricament més oblidats. Així mateix, és necessari també un compromís unitari del conjunt de la societat amb la infància, que es pot materialitzar amb un Pacte d'ampli consens signat pels diferents actors socials, sense oblidar la importància d'organització i estructuració del conjunt d'entitats catalanes que treballen en aquest àmbit per tal de defensar amb una única veu els interessos de la infància i l'adolescència i treballar per la millora de la seva qualitat de vida.

És necessari un compromís unitari del conjunt de la societat amb la infància, sense oblidar la importància d'organització i estructuració del conjunt d'entitats catalanes que treballen en aquest àmbit per tal de defensar amb una única veu els interessos de la infància i l'adolescència

Ferrer i Guàrdia, la renovació pedagògica com a motor de transformació social

Enguany es commemora el centenari de la mort del pedagog i lliurepensador català Francesc Ferrer i Guàrdia, que amb la creació de l'Escola Moderna instaura l'ensenyament democràtic basat en els pilars de llibertat, igualtat, laïcitat i racionalisme

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! - FONT: Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia [www.laic.org] / "Francisco Ferrer y Guardia: pedagogo, anarquista y mártir". Juan Avilés Farré. Madrid: Marcial Pons, Historia, 2006 / "Ferrer i Guàrdia y la pedagogía moderna", article de Julián Casanova a El País (11/08/2009) - FOTO: Alessandro Merletti i Quaglia / Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya

Francesc Ferrer i Guàrdia va morir afusellat al Castell de Montjuïc el 13 d'octubre de 1909, quatre dies després que un Consell de Guerra a la Presó Model de Barcelona el declarés culpable d'instigar els incidents de la Setmana Tràgica. A l'injust procés ni tan sols es van tenir en compte les normes del procediment judicial militar. Tampoc les manifestacions de protesta que s'estaven succeint aquells dies arreu d'Europa no van poder evitar la seva execució.

Va ser el seu esperit lliurepensador i revolucionari, els principis de renovació pedagògica que promovia l'Escola Moderna i el perill que aquesta ideologia representava en els valors tradicionals dels estaments dominants, sobretot l'eclesiàstic, els aspectes que convertien Ferrer i Guàrdia en el cap de turc perfecte d'una revolta que s'havia originat alguns mesos abans.

Els fets que van servir d'excusa per acabar amb la vida del pedagog es remunten a començaments del mes de juliol d'aquell 1909. En aquell moment, s'havia iniciat la Guerra amb el Marroc, amb la mobilització per part del govern espanyol de l'exèrcit i dels reservistes, fet que va provocar un intens rebuig popular. Davant l'oposició majoritària a

la guerra, van tenir lloc actes de protesta i manifestacions cada vegada més nombrosos. Es va formar un Comitè de vaga amb tres membres, representants de tres sectors: sindicalistes, socialistes i anarquistes. Es va convocar una vaga general pel 26 de juliol, que es va estendre per les poblacions manufactures de Catalunya. El que havia de ser una protesta pacífica de vint-i-quatre hores va acabar amb la declaració de l'estat de guerra davant dels primers disturbis amb el moviment totalment descontrolat.

A finals del mes d'agost, Francesc Ferrer i Guàrdia va ser detingut com a cap i ànima de la revolta. Els poders dominants veien en la seva ideologia quelcom de més perillós que la revolta mateixa: l'educació del poble a partir dels valors de la llibertat i la igualtat mitjançant els principis del lliurepensament i de l'ensenyament racionalista, el que es considerava un potent element que podia esdevenir en una autèntica revolució capaç de fer trontollar els ciments mateixos de l'estatus social convenientment establert.

Del conservadorisme a la revolució social

Francesc Ferrer i Guàrdia va néixer a Alella (Barcelona) el 14 de gener de

1859, en una família d'agricultors acomodats, catòlics creients i practicants. Va anar a l'escola municipal d'Alella i després a la de Teià fins als 12 anys. Ell mateix rememora en una nota autobiogràfica que va publicar a l'Almanach-Annuaire de la Libre-pensée internationale el 1908 com aquells anys d'infantesa havien marcat el seu esperit revolucionari: "quan encara un infant, s'emocionava profundament amb les històries que un dels seus oncles li contava sobre les conspiracions del general Prim i altres revolucionaris que cercaven de derrocar la monarquia borbònica. I quan, el 1868, Isabel II fou obligada a abandonar el tron i refugiar-se a l'estranger, Ferrer, que només tenia nou anys, va prendre part en l'alegria popular. Totes aquestes coses deixaren llur marca en el seu esperit. D'aquell temps endavant, mai no cessà d'interessar-se en la lluita política, situat a la banda dels qui desitgen més felicitat i benestar, contra els qui estan decidits que només ells gaudeixin de la vida, sovint a expenses de l'altri".

Als 13 anys es va col·locar en la botiga d'un graner al barri barceloní de Sant Martí de Provençals, regentada per un fervent anticlerical que probablement va aguditzar el seu esperit republicà. Cap als 20 anys, va entrar al

servei de la Companyia de Ferrocarrils de Madrid, Saragossa i Alacant. Els seus viatges entre Barcelona i la frontera francesa com a revisor li van permetre fer d'enllaç entre el líder republicà Ruiz Zorrilla i els seus seguidors a Espanya.

El 1886, després de la seva implicació a l'intent fallit de pronunciament militar del general Villacampa a Santa Coloma de Farners, es va exiliar a París. Des del 1889 endavant va fer de secretari de Ruiz Zorrilla al partit republicà

progressista, mentre exercia de docent de castellà. També va entrar en contacte amb defensors d'una pedagogia renovadora, laica i lliurepensadora centrada en l'educació integral de l'alumne. En aquest sentit, van exercir una gran influència en Ferrer les idees del teòric de l'educació integral Paul Robin, que defensava el desenvolupament harmònic de totes les facultats i aptituds naturals dels infants. A París, Ferrer va mantenir també la seva afiliació a la franc-

maçoneria, en la qual s'havia iniciat l'any 1883.

Si bé als primers anys d'estada a París estava a favor d'organitzar un gran complot revolucionari, aviat va canviar la seva actitud en adonar-se que a Espanya una revolució no donaria fruit mentre la població romangués en l'analfabetisme o amb una educació precària. La renovació pedagògica va esdevenir per a Ferrer i Guàrdia l'eina per aconseguir una societat més justa i igualitària.

Consell de Guerra a Ferrer i Guàrdia realitzat a la Presó Model de Barcelona el 9 d'octubre de 1909. La instantània la va fer el fotoperiodista Alessandro Merletti i Quaglia (Torí, 1860 - Barcelona, 1943), integrant de la primera generació de fotògrafs que van il·lustrar els setmanaris de principis del segle XX a Barcelona. Tot i la prohibició de fotografiar el Consell de Guerra, Merletti va aconseguir captar imatges per a la revista 'La Campana de Gràcia' gràcies a la construcció d'una màquina de petites dimensions que duia amagada a la corbata. Les imatges del procés a Ferrer i Guàrdia van donar la volta al món i van fer a Merletti mereixedor del reconeixement internacional

L'Escola Moderna pretén combatre quants prejudicis dificulten l'emancipació total de l'individu, i per això adopta el racionalisme humanitari, que consisteix a inculcar en la infància l'afany de conèixer l'origen de totes les injustícies socials per tal que, amb el seu coneixement, puguin després combatre-les i oposar-se a elles. L'estudi de tot allò que sigui favorable a la llibertat de l'individu i a l'harmonia de la col·lectivitat, mitjançant un règim de pau, d'amor i benestar per tothom sense distinció de classe ni de sexes.

[Francesc Ferrer i Guàrdia]

És així com va tornar a Barcelona i el setembre de 1901 funda la primera Escola Moderna, que es posava en marxa amb 30 alumnes al carrer Bailen número 56. L'any 1905, l'Escola ja comptava amb 126 alumnes. I al 1906, el moviment havia exercit tanta influència, que ja hi havia 47 escoles a la província de Barcelona que seguien la seva pedagogia.

Educació i rebel·lia per a la transformació social

La novetat del projecte de Ferrer i Guàrdia era l'aplicació de mètodes moderns i científics de pedagogia, així com la introducció dels ideals racionalistes, humanitaris i antimilitaristes. Pensava que amb aquest mètode es podia millorar no només l'ensenyament al seu context més immediat, sinó a tot el món.

L'Escola Moderna era una escola de ciutadans rebels, crítics i compromesos, que s'oposava no només a la dominació i explotació de classe, sinó també als dogmes imposats per l'Església. L'objectiu era transformar radicalment l'ensenyament en un sentit racionalista, laic i llibertari, superar la mediocritat tant de l'educació estatal com de l'eclésiàstica i assolir una societat més igualitària i justa.

En aquest plantejament, la laïcitat es configura com un element clau per iniciar una nova educació sense prejudicis, partint de la raó i l'experimentació personal. Així mateix, l'educació integral, igualment adequada per a tota la ciutadania sense distinció de classes, i la coeducació, eren principis fonamentals de l'escola amb què es promovia l'emancipació social. També se suprimien els càstigs i els premis, així com els exàmens; es feien jocs i esbarjos a

l'aire lliure, excursions i sortides -sobretot per visitar centres de treball- i s'insistia en l'equilibri amb el medi natural i en la higiene personal i social. Aquest model educatiu es feia extensiu també a les famílies amb l'organització de xerrades i conferències dominicals.

Davant la dificultat de trobar materials adequats per a aquesta nova filosofia, l'Escola va crear la seva pròpia editorial i va publicar una sèrie de més de quaranta volums de contingut diferent, entre els quals constaven no només textos elementals de gramàtica, aritmètica, lectura o geografia, sinó també tractats més complexos. També publicava un butlletí mensual que va arribar als seixanta-dos números. Es tractava d'un periòdic pedagògic adreçat a les famílies i al professorat que consistia en gran part en traduccions d'obres de reconeguts lliurepensadors, així com d'especialistes en qüestions d'educació i d'higiene. Tota aquesta producció editorial esdevé un important i prestigiós patrimoni cultural del lliurepensament i racionalisme.

L'Escola romandrà activa fins al 1906, en què la implicació de Mateu Morral, antic bibliotecari de l'escola, a l'atemptat contra Alfons XIII portarà al tancament del centre. Ferrer i Guàrdia, juntament amb altres anarquistes, va ser detingut per conspiració i va estar a la presó més d'un any. Finalment, va ser absolt, però l'Escola Moderna no va tornar a obrir les seves portes.

Posteriorment, Ferrer va ser elegit president del Comitè directiu de la Lliga Internacional per a l'Educació Racional de la Infància, organisme que fomentava els principis de l'Escola Moderna i comptava amb potents mitjans d'expressió, com eren les revistes *L'Ecole*

Renovée, publicada a Brussel·les i Amsterdam, i *Scuola Laica*, a Roma.

Reconeixement social

La mort de Ferrer i Guàrdia el 1909 no va poder acabar amb els ideals de l'Escola Moderna, que va exercir una gran influència en el món de la renovació pedagògica al llarg del primer terç del segle XX i fins a la II República. Pilars bàsics del seu projecte, com són l'educació integral, la coeducació, la metodologia activa o la importància del joc i del contacte amb la natura en el desenvolupament integral dels infants estan plenament vigents a la pedagogia actual. Aquests valors van assentar les bases de l'educació democràtica actual -basada en els principis de llibertat, igualtat, laïcitat i racionalisme- i inspira també alguns dels moviments socials i polítics que treballen en la defensa d'una nova organització social més justa i solidària.

Ferrer i Guàrdia gaudeix d'un reconeixement internacional que no sempre ha tingut la seva correspondència al seu país d'origen. El 13 d'octubre de 1989, es va celebrar un acte d'homenatge al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona per recordar la seva figura, condemnar la seva mort i reafirmar la validesa actual de les seves propostes. Aquest 2009, en què es commemora el centenari de la mort del pedagog, considerat màrtir de la llibertat de pensament, institucions, administracions públiques i entitats catalanes estan desenvolupant diferents activitats per tal d'homenatjar la seva figura, recuperar la seva memòria i fer créixer el seu llegat, un merescut reconeixement a un gran defensor de les llibertats.

Unicef alerta que un de cada quatre infants es troba en risc de pobresa a l'Estat espanyol

Els experts reunits a les jornades 'Avenços i reptes globals en el 20è aniversari de la Convenció dels drets de l'infant', celebrada els dies 29 i 30 de setembre a Madrid, posen en evidència els reptes pendents en aquest sector i els riscos que suposa l'actual context de crisi econòmica per a la infància

TEXT: Paloma Herrera, Protagonistes, ja! - FOTO: Asif Akbar

Tot i que és el tractat internacional més àmpliament ratificat del món i la primera llei internacional sobre els drets dels infants que compromet els estats al seu compliment, l'aplicació efectiva de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant està encara lluny de fer-se realitat. Vint anys després de la seva aprovació, als guanys aconseguits en supervivència, educació, nutrició i salut infantil, es contraposen grans reptes, com l'exclusió social de la infància, la Sida infantil, la protecció dels nens i les nenes o la seva participació social.

Analitzar aquestes qüestions, així com el nou panorama que dibuixa l'actual crisi econòmica per a la infància, ha estat l'objectiu principal de les jornades *Avenços i reptes globals en el 20è aniversari de la Convenció dels drets de l'infant*. La trobada, organitzada per Unicef Espanya, l'ONGD Acción para el Desarrollo y la Igualdad i La Casa Encendida de l'Obra Social Caja Madrid, ha tingut lloc els dies 29 i 30 de setembre a l'Auditori de La Casa Encendida (Madrid).

Les jornades han partit de la situació actual dels nens i les nenes i dels seus drets, quan es compleixen 20 anys de l'aprovació de la Convenció. A partir d'aquest anàlisi s'ha pretès sensibilitzar la ciutadania sobre la realitat de la

20 anys després de l'aprovació de la Convenció continuen vulnerant-se els drets dels infants

infància, així com obrir debats i reflexions sobre el camí que falta per recórrer, els reptes i oportunitats per a la infància al món i l'impacte en aquest sector de l'actual crisi econòmica.

Al llarg de dos dies, els participants han reflexionat a l'entorn de qüestions relacionades amb el dret a la supervivència i al desenvolupament, el dret a la protecció i els reptes actuals i el futur dels drets dels infants a l'Estat espanyol. Així, s'han analitzat el dret a l'educació, la salut i el VIH-Sida infantil, els nens i nenes del carrer, el treball infantil, els infants soldat, la pobresa infantil o la situació dels infants i els adolescents migrants a Espanya.

Les jornades han comptat també amb un espai per a la participació de nois i noies. Així, representants del Parlament Infantil de Guatemala i del Foro Infantil y Adolescente de l'Ajuntament de Rivas Vaciamadrid, van compartir en una taula rodona les seves experiències de participació i la seva visió sobre l'aplicació dels drets dels infants. El Parlament Infantil de Guatemala integra infants i adolescents de 9 a 17 anys de diverses cultures, units "per la lluita contra els abusos i la violació dels seus drets". De la seva banda, el Foro Infantil de l'Ajuntament de Rivas Vaciamadrid és un òrgan de participació ciutadana per a nois i noies de 6 a 12 anys, que té la seva continuïtat en el Foro Juvenil, per a joves de 13 a 18 anys.

Drets dels infants i crisi econòmica

En el marc de les jornades es va analitzar també l'impacte de l'actual crisi econòmica en l'aplicació dels drets dels infants. En aquest sentit, la directora executiva del Comitè Espanyol de l'Uni-

cef, Paloma Escudero, va denunciar a l'acte inaugural de les jornades que les mesures anticrisi que estan implemant les nacions riques per combatre els efectes de l'actual situació econòmica "no tenen en compte els drets dels infants" i, per aquest motiu, va demanar als governants d'aquests estats que "segueixin l'exemple dels països en vies de desenvolupament en la seva aplicació dels principis de la Convenció sobre els drets de l'infant".

Quant a la situació a l'Estat espanyol, Escudero va assenyalar que, tot i els avenços experimentats en àmbits com l'escolarització, les últimes dades revelen que a l'Estat espanyol el 24 per cent dels infants "es troben en risc de pobresa" i va afegir que "en moltes llars es viu amb un sou precari o hi ha un sol progenitor, per això exigim al govern que les mesures polítiques, econòmiques i socials donin prioritat a aquestes famílies", va afegir la directora de l'UNICEF a Espanya.

Escudero va destacar, així mateix, que un dels problemes de l'Estat espanyol que dificulta la plena integració dels principis de la Convenció és que totes les competències sobre infància "estan totalment descentralitzades". Davant d'aquest fet, va dir, "demanem a les administracions que facin esforços de coordinació i a l'Estat que assigni pressupostos per a la protecció als drets dels infants". Per aquest motiu, la directora de l'UNICEF a Espanya va reivindicar que "a l'igual que la violència de gènere és avui una prioritat del Govern, també ho ha de ser la infància".

Reptes pendents

Per a la directora executiva del Comitè Espanyol d'Unicef, el principal repte de

l'organització passa per reduir els índex de pobresa en els infants i per lluitar contra l'explotació sexual i comercial infantil. En aquest sentit, va subratllar que "s'ha de passar de les lleis a la seva posada en marxa". "No obstant -va recordar Escudero-, en aquests 20 anys de vida, la Convenció ha generat avenços importants. El més important suposa que tots els països que han ratificat el document es preocupen pels interessos del menor cada vegada que treuen una nova llei", va assegurar la directora de l'organisme a Espanya. En aquest sentit, va remarcar que els índex d'explotació laboral infantil confirmen que hi ha 40 milions de nens i nenes menys en aquesta "greu" situació.

De la seva banda, l'experta en protecció infantil de l'UNICEF, Lena Karlsson, va destacar a la conferència inaugural de les jornades la importància que els Estats "comencin a posar rostre als menors de 18 anys i que no siguin discriminats a causa de la seva edat". Així mateix, Karlsson va recordar que "els principis d'identitat, llibertat d'expressió, informació i religió, així com el dret a la participació, són fonamentals també per als més petits".

Actualment, 193 països han ratificat la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant -tots els membres de les Nacions Unides excepte els Estats Units i Somàlia. El document es va aprovar per l'Assemblea General el 20 de novembre de 1989. A les jornades es va recordar que l'Estat espanyol, que va ratificar la Convenció l'any 1990, serà avaluat el proper mes de juny pel Comitè dels Drets de l'Infant, que estudiarà el seu grau d'implicació en la defensa de la infància i dels drets reconeguts per la Convenció.

La dimensió comunitària en la intervenció social, eix del Premi Josep Ma. Rueda

L'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona convoca la sisena edició d'aquest guardó de caràcter biennal i àmbit estatal, que premia i reconeix projectes d'intervenció i recerca en relació a l'acció comunitària

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! - FOTO: Antonio Jiménez Alonso

Premiar i reconèixer els projectes d'intervenció i de recerca en relació a l'acció comunitària és el principal objectiu del Premi Josep Maria Rueda i Palenzuela, un guardó d'àmbit estatal que convoca bianualment l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

El guardó arriba enguany a la sisena edició i pretén impulsar actuacions i/o projectes entorn de la intervenció comunitària que aportin elements i reflexions per tal d'avançar en la recerca de nous coneixements i noves formes de treball en aquest àmbit. Alhora, el premi vol significar un record a en Josep Maria Rueda com a persona solidària, preocupada per les desigualtats socials, i suposa un reconeixement a la seva tasca com a professional en els àmbits de la docència, la investigació social i el treball comunitari.

El Premi Josep Maria Rueda contempla dues modalitats: projecte d'intervenció i projecte d'intervenció en procés o finalitzat. Ambdós hauran de ser inèdits. S'atorgarà un primer i un segon premi a cada modalitat, amb una dotació de 6.000 i 3.000 euros respectivament.

El termini de presentació dels treballs finalitza el dia 31 d'octubre de 2009. Segons les bases del guardó, els treballs hauran d'estar redactats en català o castellà, hauran de tenir un

El premi pretén impulsar actuacions i projectes entorn de la intervenció comunitària que permetin avançar en la recerca de nous coneixements i noves formes de treball

màxim de vint-i-cinc fulls el projecte d'intervenció i de cinquanta el projecte d'investigació, inclosos els annexos. I caldrà també adjuntar una síntesi del treball inferior a tres pàgines.

El jurat del Premi està presidit per la coordinadora de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Àngels Nogué, i compta com a vocals amb personalitats del món universitari, de l'administració local, dels col·legis professionals i del teixit associatiu.

Els criteris que es tindran en compte a l'hora de valorar els treballs seran la dimensió comunitària, el marc

teòric, la metodologia, l'avaluació del procés i dels resultats, els elements innovadors, l'enfocament interdisciplinari, la integració d'àmbits i serveis, l'aplicabilitat, el pluralisme, el caràcter transferible i la complementarietat.

Per a més informació contacteu amb l'Oficina de Suport Tècnic als Serveis Socials de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona: Edifici Serradell, Pg. Vall d'Hebron, 171 - L'lar Mundet 08035 - Barcelona. També podeu contactar per telèfon 934 022 612 i a través de l'adreça electrònica: amigogm@diba.cat.

Noves versions adaptades per a nois i noies de la Convenció sobre els drets de l'infant

Coincidint amb el 20è aniversari de l'aprovació de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant, l'ONG 'Save the Children' edita quatre versions diferents del text adaptades a diverses franges d'edat des dels 6 fins als 18 anys

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! - FOTO: Save the Children

Fer conèixer als nens i les nenes, als nois i les noies els seus drets és un dels primers objectius de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant, document que enguany celebra el 20è aniversari de la seva aprovació. Per contribuir a la difusió dels drets entre aquest sector, l'ONG Save the Children ha editat uns nous materials que s'adrecen a infants i adolescents des dels 6 als 18 anys. Es tracta de quatre noves versions del text, adaptades en quant a llenguatge i també respecte la imatge gràfica, a infants i adolescents de diferents franges d'edat: de 6 a 8 anys, de 9 a 11 anys, de 12 a 14 anys i de 15 a 18 anys.

Les noves edicions de la Convenció s'emmarquen en el programa de sensibilització i educació per al desenvolupament *Promoció i defensa dels Drets dels Infants*, que Save the Children desenvolupa a Catalunya fins l'any 2011. Durant aquest curs es distribuïran els materials entre entitats, centres educatius, esplais i agrupaments, centres cívics, etc.

Dins del mateix programa, l'organització Save the Children també està desenvolupant altres activitats de sensibilització sobre els drets dels infants, com són espectacles de conta contes, titelles o exposicions guiades sobre els drets dels nens i les nenes.

Dues pàgines de les noves versions de la Convenció. A dalt, versió per a nens i nenes de 6 a 8 anys. A baix, versió per a nois i noies de 15 a 18 anys

'Una postal, una vida', l'aprenentatge dels drets humans a l'aula

Amnistia Internacional proposa una activitat educativa per sensibilitzar l'alumnat envers els valors de la Declaració Universal dels Drets Humans, coincidint amb la commemoració aquest 2009 de l'Any Internacional de l'Aprenentatge sobre els Drets Humans

TEXT: José Luis Regojo, Grup d'Educació d'Amnistia Internacional Catalunya - FOTO: IES Sant Josep de Calassanç

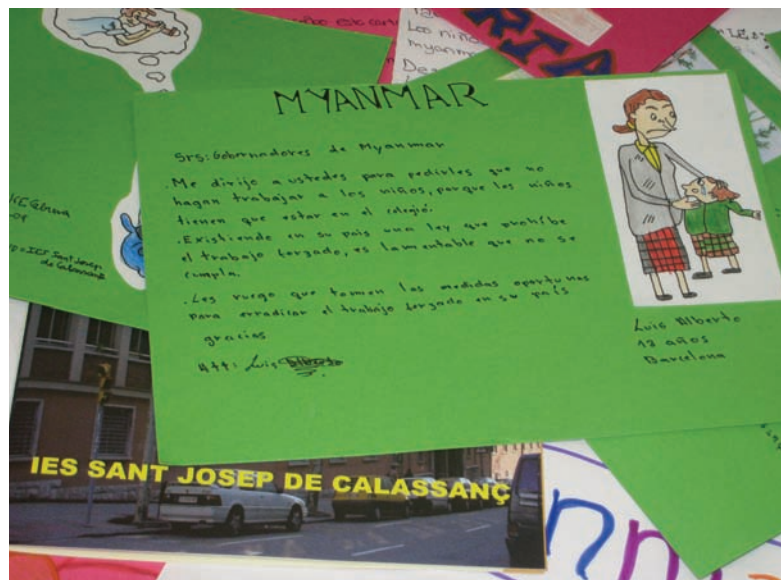
El 18 de desembre de 2007, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la celebració, a partir del 10 de desembre de 2008, de l'Any Internacional de l'Aprenentatge sobre els Drets Humans.

La resolució exhorta "als Estats membres que, durant tot aquest any i en els anys successius, intensifiquin els seus esforços per a promoure l'aprenentatge i l'educació sobre els drets humans en els àmbits local, nacional i internacional, i, amb aquesta finalitat, encoratgin la cooperació a tots els nivells i amb totes les parts interessades pertinents".

Insta "a realitzar activitats per a ampliar i aprofundir l'aprenentatge sobre els drets humans, basant-se en els principis d'universalitat, indivisibilitat, interdependència, imparcialitat, objectivitat i no selectivitat, i de diàleg i cooperació constructius, amb la intenció d'intensificar la promoció i la protecció de tots els drets humans i llibertats fonamentals".

Alhora, especifica que l'aprenentatge sobre els drets humans s'ha de promoure "en tots els nivells de la societat".

L'Any Internacional de l'Aprenentatge sobre els Drets Humans s'emmarca en el Programa Mundial de les Nacions Unides per a l'Educació en

Postals confeccionades per alumnes de l'IES Sant Josep de Calassanç de Barcelona a l'entorn de la problemàtica del treball infantil a Myanmar

Drets Humans, al qual Espanya es va adherir l'any 2004, i reforça la Recomanació 12/2002 del Consell d'Europa, en la qual es demanava als Estats Membres que "facin de l'educació per a la ciutadania democràtica un objectiu prioritari de la política educativa i de les seves reformes".

En aquest sentit, és preocupant l'actual situació de confrontació existent a Espanya a causa de la implantació de l'assignatura Educació per a la ciutadania i els drets humans, en la mesura que l'objectiu de l'assignatura

és precisament desenvolupar les recomanacions en matèria de drets humans de les Nacions Unides.

No obstant això, és d'esperar que iniciatives com la celebració de l'Any Internacional de l'Aprenentatge sobre els Drets Humans contribueixin a consolidar no només aquesta assignatura en el currículum de l'Ensenyament Secundari Obligatori, sinó que progressivament es vagi integrant l'educació en drets humans (amb caràcter troncal i transversal, donada la seva importància) en els plans d'estudi dels diferents

nivells educatius, d'acord amb les directrius de les Nacions Unides i del Consell d'Europa. Com a proposta per fer amb l'alumnat de primària i/o de secundària de cara al dia 10 de desembre us proposem la següent: "Una postal, una vida".

'Una postal, una vida'

Una postal és com un gra de sorra. Centenars i milers juntes són una força importantíssima, capaç de treure de l'anonimat casos concrets de violacions dels drets humans d'una o més persones; capaç fins i tot d'aturar les violacions i forçar la compareixença davant la justícia dels responsables.

Des d'Amnistia Internacional us volem proposar una senzilla i efectiva activitat: "Una postal, una vida". El seu objectiu és sensibilitzar l'alumnat en relació a la importància del valors continguts a la Declaració Universal dels Drets Humans. L'activitat proposada consisteix en l'organització en el centre educatiu d'un enviament massiu de postals als dirigents d'un país amb la finalitat de forçar-los a aclarir o evitar un cas de violació dels drets humans d'un menor. En aquest cas, us proposem un enviament a Mèxic amb motiu de les desaparicions i homicidis a Ciudad Juárez. (www.amnistiacatalunya.org/edu/4p/casos-post-05-mexico.html).

El material que s'ha de fer servir és paper, cartolines, postals, sobres, segells... A més, caldrà el cas concret per a fer servir. Quant a l'organització de l'activitat, es pot fer una petita introducció la història dels drets humans i de la Declaració Universal (www.amnistiacatalunya.org/edu/cat/historia/dh-index.html). A aquesta introducció la pot seguir un breu resum sobre les vul-

neracions que es produeixen d'aquesta Declaració als diferents països del món. Qualsevol diari, malauradament, us pot facilitar notícies adequades. Si ho preferiu, també podeu consultar les webs d'Amnistia Internacional.

Tot seguit, cal explicar, si voleu aprofundir, la forma d'actuar d'Amnistia Internacional, les Accions Urgents (els enviaments massius de cartes als governs de diferents països demanant l'aclariment de casos concrets de violacions de drets humans): www.amnistiacatalunya.org/paginas/actua/xarxa-daccions-urgents.

Desenvolupament de l'activitat

Després d'exposar el cas concret escollit, es farà la realització de les postals per part dels/les alumnes, tant de la il·lustració com del text, aquest redactat a partir de la informació facilitada prèviament sobre el cas, i seguint-ne les recomanacions.

Posteriorment, s'enviaran les postals. Un cop acabada l'activitat, també és molt interessant fer un petit seguiment del cas a favor del qual s'ha apel·lat, mantenint-se en contacte amb Amnistia Internacional si els governs es posen en contacte amb vosaltres. Per una altra banda, ens podeu explicar com us ha anat a <http://www.amnistiacatalunya.org/edu/cat/contacte.html>.

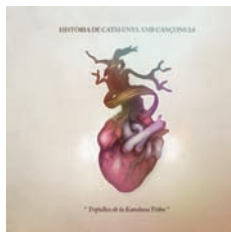
Si aquesta proposta us sembla interessant, un cop realitzada us suggerim que consulteu les altres propostes i materials que oferim al web, per exemple la Guia d'educació en drets humans (www.amnistiacatalunya.org/edu/guia/cat/index.html) i el projecte *Escoles pels drets humans* (www.amnistiacatalunya.org/edu/cat/escoles/index.html).

Un cas concret: infants soldat a la República Democràtica del Congo

L'IES Ramon Casas de Palau-solità i Plegamans (Barcelona) és un dels centres que ha dut a terme l'activitat *Una postal una vida* l'any 2005, a partir de la proposta que va fer arribar el Grup d'Educació d'Amnistia Internacional Catalunya, amb motiu del Dia Internacional dels Drets Humans, a tots els centres d'ensenyament catalans. En aquest cas, es va triar el cas dels infants soldat a la República Democràtica del Congo. Un cop elaborades les cartes i postals, les van enviar a la ambaixada de Madrid.

També l'IES Sant Josep de Calassanç (Barcelona) ha desenvolupat treballs de sensibilització i acció al voltant d'aquesta i altres problemàtiques que afecten als infants al món, els anys 2004, 2005 i, més recentment, a l'any 2008 l'alumnat de primer cycle d'ESO (13 i 14 anys) va escriure cartes, postals i va fer dibuixos relatius al tema dels nens soldats. Les missives anaven adreçades al President de la República Democràtica del Congo. També es va fer un gran mural sobre aquesta temàtica que es va penjar a l'entrada de l'institut. D'altra banda, l'Escola Pia de Barcelona va dur a terme l'any 1999 l'activitat *Una postal, una vida*. En aquest cas, les postals confeccionades pels alumnes d'aquest centre educatiu denunciaven el cas de uns infants empresonats a Malawi i també el cas d'infants maltractats per la policia a Bulgària.

'Història de Catalunya amb cançons 2.0'

El disc 'Història de Catalunya amb cançons 2.0' i l'obra de teatre i el llibre 'Les trifulques de la Katalana-Tribu' apropen als nois i les noies la història del país de forma lúdica i didàctica

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! - FOTO: Picap

L'any 1971, la desapareguda Edigsa va publicar el disc *Història de Catalunya amb cançons*. Tant les lletres de les cançons com les explicacions històriques que servien d'enllaç entre una cançó i l'altra eren de Jaume Picas. Per la seva banda, la música va ser composta per Antoni Ros Marbà. Guillermina Motta, Toni Cruz i Josep Maria Mainat (aquests dos darrers, components de La Trinca) van ser els encarregats de cantar les cançons, mentre que l'actriu Àngels Moll exercia de relatora. Aquesta obra va suposar per a moltes persones una primera aproximació a la història de Catalunya, matèria que en aquell temps no s'impartia a les escoles, i va esdevenir un disc de referència per a més d'una generació que s'apropava per primera vegada a la història del país a través de les cançons. L'obra, editada en una època sense llibertat, es va haver d'enfrontar a la censura.

La discogràfica Picap, juntament amb diferents col·laboradors com en Toni Xuclà, Joan Vilamala i Joaquim Vilarnau, han decidit recuperar aquell projecte, amb cançons fetes des de la llibertat i amb una música més actual, en la línia del gust jove del moment. La iniciativa s'adreça a l'alumnat d'Educació Secundària i s'ha batejat com a *Història de Catalunya amb cançons 2.0*. Les

lletres de les cançons són obra de Joan Vilamala, antic component del grup Esquirols, i la música i direcció musical del projecte han anat a càrrec de Toni Xuclà. D'altra banda, la idea i la coordinació es deu a Joaquim Vilarnau.

El resultat és un disc de 12 cançons que combina diversos estils musicals, des del que podem anomenar bolero mediterrani fins al hard rock, passant per l'ska, diferents estils de pop i el nou folk. Les cançons han estat enregistrades per noms de referència de la música en català. Així, hi participen Èric Vinaixa, La Carrau, Clara Andrés, Névoa, Shuarma, Xazzar, Carles Belda, Pau Alabajos, Mirna Vilasís, Miquel Mariano, Marta Rius, Lluís Cartes, Sanpedro i Titot.

A diferència del disc en què s'inspira el projecte, aquest està fet i pensat en la llibertat d'expressió, la sonoritat i els intèrprets del Segle XXI, i per això s'ha batejat com a 2.0, tal i com van explicar els responsables de la iniciativa en la seva presentació el passat 3 de setembre.

A cada cançó es poden apreciar diferents formes poètiques, per tal de facilitar que el nou disc pugui esdevenir una eina didàctica per als centres educatius. En quant a contingut històric, el disc recull mil anys d'història del nostre país, amb l'aparició de personatges com Guifré el Pelós, Berenguer

IV, Jaume I, Ausàs Marc, Pau Claris, Jacint Verdaguer, Francesc Macià, Lluís Companys o Josep Tarradellas. També es recullen fets que van des de la formació de la Senyera, passant pel Compromís de Casp, l'Onze de Setembre, les Bases de Manresa fins a arribar al franquisme, el retorn de Tarradellas i l'Estatut d'Autonomia de Sau.

Disc, obra teatral i llibre

El projecte es completa amb l'obra de teatre *Les trifulques de la KatalanaTribu* i el text de la mateixa, de Víctor Alexandre, recollit en un llibre de la editorial Salvatella que porta el mateix nom. L'espectacle teatral és un musical sobre la història de Catalunya, que pren com a referència musical les cançons de *Història de Catalunya amb cançons 2.0*.

El muntatge és de Pere Planella i Roger Cònsul i la posada en escena, de Zitzània Teatre. L'obra està pensada per omplir el buit que es troba actualment a moltes escoles catalanes on encara no s'hi ensenya la història de Catalunya. *Les trifulques de la KatalanaTribu* narra la història d'una nena del Camerun instal·lada a Catalunya que rep la visita de la seva àvia (que ve a operar-se dels ulls) i ella li explica la història del seu país d'adopció. De l'obra ja se n'han fet algunes preestrenes i la seva estrena està prevista en el marc del festival Petit Peralada.

'Cinema en curs', el cinema com a eina pedagògica

Un total de 250 nois i noies de Catalunya han participat en la quarta edició d'un projecte experimental de tallers de cinema en què han realitzat els seus propis films. El material resultant s'emetrà a la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! / A Bao A Qu - FOTO: Benecé Produccions

El cinema no només pot ser entretingut, sinó també pedagògic. I a més de veure's, també es pot fer. Això és el que han pogut comprovar els nois i noies que han participat al projecte experimental *Cinema en curs*, que es desenvolupa des de fa quatre cursos a escoles i instituts públics de Catalunya. De la mà de persones vinculades al món del cinema (realitzadors, guionistes, directors de fotografia, muntadors, etc.), durant tot un curs i dins l'horari escolar, els alumnes descobreixen el cinema a partir de la pròpia pràctica creativa i del visionat de pel·lícules de tots els temps i de cultures d'arreu del món. En aquesta nova edició del projecte hi participen més de 250 alumnes de primària i secundària de tretze centres de diverses poblacions catalanes.

Recolzant-se en els valors artístics, culturals i personals de la creació cinematogràfica, *Cinema en curs* vol donar forma a un dispositiu que posi en marxa i assagi no només una pedagogia del cinema, sinó també una pedagogia amb i a través del cinema. És per això que es defineix com un projecte experimental amb dos grans objectius: que els infants i joves descobreixin la creació cinematogràfica i explorar les potències pedagògiques del cinema. Es tracta d'apropar els alumnes a l'art

Alguns dels nois participants en l'edició d'enguany

cinematogràfic i als valors que li són inherents: treball en equip, constància, capacitat d'espera, imaginació i sensibilitat. Fent cinema s'aprèn a mirar la realitat amb atenció, a pensar o intuir com donar forma a les idees, a compartir decisions i a explicar les tries pròpies, a assumir tasques i responsabilitats, a cedir el lloc a un altre; es desenvolupa la imaginació i la sensibilitat vers les matèries de l'entorn més proper i es descobreixen noves maneres de relacionar-se amb el món i amb els altres.

El projecte, una iniciativa pionera a l'Estat espanyol, està organitzat per l'associació *A Bao A Qu* i compta amb el suport dels Departament de Cultura i

Educació de la Generalitat de Catalunya, de la Filmoteca de Catalunya, de la Universitat Pompeu Fabra, de l'Institut de Cultura de Barcelona i dels ajuntaments d'algunes localitats on es desenvolupa el projecte (Alcarràs, Bordils, Bossòst i Sant Pere de Ribes). Els tallers es duen a terme en col·laboració amb *Le cinéma, cent ans de jeunesse*, dispositiu pedagògic de la Cinémathèque française.

Els treballs d'enguany s'emeten des del 16 d'octubre al programa infantil *Què, non?* de la Xarxa de Televisions Locals, una producció de l'XTVL i Benecé, que es pot veure de dilluns a divendres a partir de les 19'10h.

CAMP DE LA PAU, TREBALLANT PER UN MÓN M

300 nois i noies de 19 ciutats del món participen al Camp de la Pau '09, que se celebra fins al 17 d'octubre a Recursos Internacional per la Pau de Barcelona. Es tracta de la sisena edició d'aquesta trobada, que recull les experiències i opinions sobre els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de les Nacions Unides: eradicar la pobresa, l'ensenyament primari universal, promoure la igualtat de gènere, reduir la mortalitat infantil, millorar la salut, combatre les malalties o garantir la sostenibilitat i el medi ambient, entre d'altres. El Camp de la Pau l'organitza Recursos Internacional per la Pau des de l'any 2004, en col·laboració amb les Nacions Unides, els governs locals i la societat civil. Aquesta edició participen nois i noies d'Istanbul (Turquia), Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina), Monterrey (Mèxic), Milà (Itàlia), Trípoli (Líban), Zhengzhou (Xina), Casablanca (Marroc), Amman (Jordània), Alger (Algèria), Düsseldorf (Alemanya), Montevideo (Uruguai), Maputo (Moçambic), Valparaíso (Xile), Dakar (Senegal) i Barcelona. Aquesta edició hi ha participat un total de 2.000 joves de més de 60 ciutats del món amb l'objectiu de construir un món millor sempre dins la cultura de la pau. Alguns dels nois i noies que participen en aquesta sisena edició ens expliquen la seva experiència.

MARIO IVÁN DÁVILA,
13 anys (Monterrey, Mèxic)

Participar al Camp de la Pau m'ha aportat bastant. He conviscut amb nois i noies de tot el món, aquesta és la màgia que té. Mèxic té moltes coses positives, com la cultura, que és bellíssima. Però també n'hi ha de negatives, com la delinqüència, la contaminació o la inseguretat.

MARISOL ARICAPA, 14 anys (Medellín, Colòmbia)

El Camp de la Pau és molt bo perquè t'aporta moltes experiències, un ensenyament que et pot servir per tota la vida. És la primera vegada que viatges fora del teu país i una experiència molt maca. A Colòmbia els joves estan treballant per millorar les condicions de vida des de les associacions. Jo hi participo a moltes. A tot el món els joves poden treballar per la pau.

BEATRICE AGRAVIO,
14 anys (Nàpols, Itàlia)

És una experiència molt maca. Pots parlar d'altres idiomes, conèixer altres cultures i gent nova. És interessant poder confrontar amb els altres els seus punts de vista. Coses bones de Nàpols són la gent, els paisatges, el mar... Però hi ha també coses negatives, la vida és dura i hi ha gent dolenta, la 'camorra'.

DANIEL SÁNCHEZ,
13 anys (Barcelona, Catalunya)

Al Camp de la Pau treballem en grups amb una persona de cada ciutat. També fem jocs sobre el funcionament del món, les desigualtats que hi ha, etc. Per millorar la situació al món s'ha de fer amb l'educació i canviant les lleis. Crec que aquesta experiència ens aporta molt.

LLOR

ore al Castell de Montjuïc, seu del Centre de permet als participants compartir experièn- ar la pobresa extrema i la fam, aconseguir la salut materna, combatre la SIDA i altres ualment la Fundació Fòrum Universal de les vil de diverses ciutats del món. Enguany, hi edellín (Colòmbia), Gdansk (Polònia), Nàpols acca (Bangladesh), Salvador de Baia (Brasil), rcelona (Catalunya). Des de la primera edició nón més just, més equitatiu i més sostenible pliquen l'experiència.

TEXT I FOTOS: Diomira

bia)

ent
la
que
és
a.
m
coses

JUAN CARLOS RAMÍREZ,
14 anys (Monterrey, Mèxic)

El Camp de la Pau se centra en els 8 Objectius del Mil·lenni de les Nacions Unides, que són els temes que més preocupen al món. A Mèxic hi ha molta delinqüència i corrupció i el govern no hi fa res. Nosaltres mirem com podem influir en la política per canviar això i que hi hagi més seguretat.

LEOCADIA ALBERTINA,
13 anys (Maputo, Moçambic)

Aquesta experiència et permet conèixer gent d'altres països, intercanviar experiències diferents que promouen els drets de la infància. A més, pots conèixer Barcelona. Jo crec que es pot aconseguir la pau al món amb diàleg, respecte i participant de forma activa. Els països haurien de ser més solidaris. A Maputo sóc presentadora d'un programa de televisió infantil que promou el talent dels nens i les nenes i també els drets de la infància.

IREM TUGBA,
14 anys (Istambul, Turquia)

M'ho estic passant molt bé al Camp de la Pau. Aquí et relaciones amb nois i noies d'altres ciutats del món. Com a cosa positiva de la meua ciutat destacaria la gent i com a cosa negativa, el fonamentalisme

264 escoles barcelonines es comprometen amb l'Agenda 21

Un total de 264 centres educatius de Barcelona han signat aquest curs el seu compromís amb la sostenibilitat en el marc del programa Agenda 21 Escolar. Aquest programa municipal, que es va crear l'any 2001, pretén implicar les escoles en l'ambiciós projecte d'imaginar i construir un món millor i més sostenible.

Les escoles que s'incorporen, que aquest curs representen un 10 per cent més que l'any anterior, signen una Acta en què es comprometen a desenvolupar accions de millora en relació a l'ambient i la sostenibilitat en l'entorn immediat del propi centre, així com també a difondre i compartir l'experiència amb tota la comunitat educativa.

Enguany, 27 centres que han renovat el seu compromís amb el projecte han rebut per primera vegada la qualificació d'*Escoles + Sostenibles*, juntament amb un diploma acreditatiu que els reconeix la tasca desenvolupada fins ara. Aquests centres han elaborat una memòria d'avaluació dels primers cinc cursos i han presentant, per primera vegada, un projecte de llarga durada.

El patrimoni de l'editorial Bruguera en dues exposicions

El districte barceloní de Gràcia acull fins al 8 de desembre dues exposicions d'homenatge a l'Editorial Bruguera. Es tracta de les mostres *L'Humor a la Bruguera* i *Del Coll al món*, que es poden veure respectivament a la Biblioteca Jaume Fuster i al Centre Cívic del Coll, l'edifici de l'antiga factoria d'on van sortir personatges tan populars com Mortadelo y Filemón, Rompetechos, Carpanta o Zipi y Zape.

Les exposicions s'emmarquen en un projecte de recuperació i difusió del patrimoni de l'antiga Editorial Bruguera. Així mateix, la iniciativa té per objectiu projectar el barri del Coll i el Districte de Gràcia, a partir de la promoció i difusió de la Bruguera, com a part del seu patrimoni cultural i històric.

'Contes del món', concurs de podcast per a alumnes de primària i secundària

L'Associació COMSOC – Comunicació Social convoca *Contes del Món – Concurs de podcast*, una iniciativa que s'adreça a l'alumnat de Primària i Secundària de la província de Barcelona. Es tracta d'una proposta participativa de sensibilització amb quatre accions principals (escoltar, votar, participar i celebrar) i que compta amb dues eines de dinamització cultural, com són el llibre del concurs i la Diada dels Contes del Món, que compta amb membres del grup *Ara va de bo* i de l'AMAPEI - Associació de Músics i Animadors Professionals d'Espectacles Infants.

L'objectiu del concurs, segons expliquen els organitzadors "és contribuir a donar a conèixer la infinita varietat de la cultura popular de tradició oral, la importància de la paraula i de les històries que expressen la manera de sentir i pensar de tots pobles. Serà possible gràcies a la participació dels actors principals d'aquesta iniciativa, els infants i joves de les escoles i instituts catalans, i a la complicitat imprescindible de les famílies i la comunitat educativa".

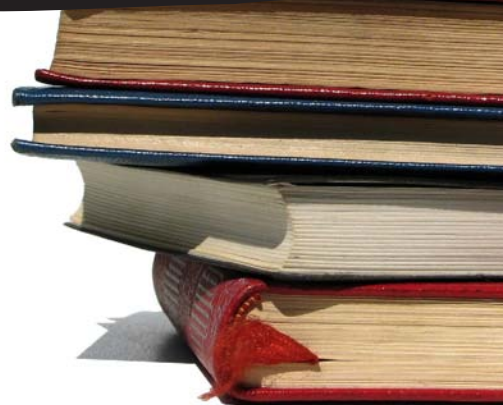
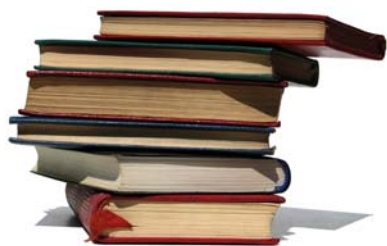
La iniciativa compta amb la col·laboració de lwith.org i SICOM – Solidaritat i Comunicació, entre d'altres entitats, i el suport de la Diputació de Barcelona i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Més informació a www.contesdelmon.org.

Musiquetes per La Bressola

Musiquetes per la Bressola és un projecte musical que neix amb la voluntat d'ajudar a divulgar la tasca de les escoles catalanes de la Catalunya del Nord i fer una aportació al seu creixement. Per això, es pren com a base la música popular i tradicional de tots els territoris de parla catalana per a que tots els nens i nenes, juntament amb les seves famílies, cantin aquestes cançons. El projecte pretén també fer una aportació original i de qualitat al panorama musical del país, per això compta amb un bon nombre de músics i intèrprets reconeguts. El CD és un treball de recerca musical, de relectura del patrimoni de la música popular i tradicional i de formulació de noves sonoritats.

El projecte compta també amb una guia didàctica per facilitar i donar suport a les diverses activitats que es poden portar a l'entorn de les musiquetes i que recull idees en les diferents àrees de treball a l'aula (audiovisuals, llengua, plàstica, socials, música...).

Les cançons de musiquetes estan disponibles a la pàgina web del projecte: www.musiquetes.cat.

Educador social i infància en situació de risc

Maite Marzo Arpón / *Secretaria d'Infància i Adolescència Generalitat de Catalunya*

Educador social i infància en situació de risc. L'atenció residencial a infants i adolescents a Catalunya és fruit de la tesi de Maite Marzo en què repassa la tasca dels professionals que treballen en el camp de l'educació social als centres residencials d'atenció a la infància i l'adolescència. Alguns dels temes que tracta l'estudi fan referència a la professionalització de l'educació social des dels anys seixanta, al marc jurídic i administratiu en matèria d'Infància, als recursos residencials d'atenció a aquest sector i a la tasca dels professionals en els centres. La publicació és el primer número de la col·lecció Infància i Adolescència que ha iniciat la Secretaria d'Infància i Adolescència.

Qui ha passat per aquí? Allà on viuen les foques

Monika Lange - Christine Faltermayr - Udo Kruse-Schulz / *Editorial Joventut*

Dos nous títols de la col·lecció *Els Meus Llibres d'Animals*, de l'editorial Joventut. Al llibre *Qui ha passat per aquí?*, els nens i les nenes podran aprendre a seguir la pista i a identificar alguns animals a través dels seus rastres, com són les petjades de potes a la sorra o damunt la neu, pinyes d'abet rosegades, restes de mol-

luscs a la platja o empremtes de dinosaure fossilitzades. D'altra banda, el llibre *Allà on viuen les foques* es dedica als animals que viuen al mar i a la vora del mar, com són els mol·luscs, les estrel·les de mar i els peixos, les gavines, les foques i els crancs. D'aquesta manera, els nens i les nenes podran apropar-se a aquests animals i conèixer curiositats com per què a les foques no els entra aigua a les orelles, per què les cries de medusa no s'assemblen als seus pares o per què una esponja no necessita potes.

La Junta Provincial de Protecció a la infància de Barcelona, 1908-1985

Carlos Sánchez-Valverde Visus / *Secretaria d'Infància i Adolescència Generalitat de Catalunya*

Aproximació històrica a la Junta Provincial de Protecció a la infància de Barcelona, una institució que es va constituir fa cent anys com a conseqüència de l'aplicació de la Llei de protecció a la infància de 1904 i que va dur la seva tasca de protecció de la infància fins a l'any 1985, quan es va aprovar la Llei de protecció de menors de Catalunya. El llibre tracta la necessitat social que va justificar la creació de la Junta i la seva importància històrica, a la vegada que suposa un instrument d'avaluació i anàlisi que ha d'ajudar a dissenyar les polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya.

Los niños necesitan animales de compañía

Dieter Krowatschek / *Plataforma orial*

Els nens i nenes que creixen amb alguna mascota són més equilibrats, resistents i tolerants; aprenen abans a relacionar-se amb els demés i a prendre responsabilitats. És la tesi que defensa el psicòleg infantil Dieter Krowatschek en aquest llibre, en què també dóna pistes per descobrir quina mascota convé a cada infant en concret.

Taula per la
INFÀNCIA i l'ADOLESCÈNCIA
a Catalunya

*La plataforma
de les entitats
d'Infància i Adolescència
a Catalunya*

www.tiac.cat

Entitats membre

Convenció sobre els drets de l'infant

20
anys

L'Assemblea General de les Nacions Unides aprovava el 20 de novembre de 1989 la Convenció sobre els drets de l'infant, el primer tractat internacional que reconeix als nens i les nenes drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, és a dir, els reconeix com a ciutadans. La Convenció té, a més, caràcter vinculant per als estats que l'han ratificat, i estableix mecanismes de control de la seva aplicació als estats. Actual-

ment, tots els membres de les Nacions Unides excepte els Estats Units i Somàlia han ratificat la Convenció, que no obstant continua sent un text poc conegut i sovint oblidat. La societat catalana s'ha volgut sumar als actes de commemoració d'aquest 20è aniversari amb l'objectiu de contribuir a difondre els drets dels infants i sensibilitzar la ciutadania envers el seu compliment, per tal de millorar la situació d'aquest sector.

La Convenció sobre els drets de l'infant, un document viu

La Convenció de Nacions Unides és el primer tractat internacional vinculant que reconeix als infants drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, i que estableix mecanismes de control per a la seva aplicació als estats part

TEXT: Paloma Herrera Pastor, Protagonistes, ja! - FOTO: Héctor Landaeta

La Convenció sobre els drets de l'infant va ser aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989. És el tractat internacional més àmpliament ratificat del món: actualment, 193 països l'han assumit, tots els membres de Nacions Unides excepte els Estats Units i Somàlia.

És, a més, la primera llei internacional sobre els drets dels infants que obliga els estats al seu compliment i que estableix mecanismes de control de la seva aplicació, com és el Comitè dels drets de l'infant, al qual els estats han d'enviar informes periòdics sobre les mesures concretes adoptades per fer efectius aquests drets. Tot i això, els drets dels infants continuen vulnerant-se sistemà-

ticament a tot el planeta i existeix un gran desconeixement de la Convenció entre els professionals que s'hi dediquen a aquest àmbit, els propis nens i nenes i la ciutadania en general.

L'Estat espanyol va ratificar la Convenció sobre els drets de l'infant a finals de 1990 i Catalunya la va fer seva amb l'adopció al Parlament de la Resolució 194/III de 7 de març de 1991 sobre els

La Convenció continua sent un text molt desconegut, també entre els mateixos nens i nenes. Els estats que ratifiquen el document estan obligats també a difondre'l entre la ciutadania

drets de la infància, on es proclama, entre altres temes, l'interès superior de l'infant i s'afirma la necessitat de difondre aquests drets. El gran salt que fa la Convenció respecte la Declaració Universal dels Drets de l'infant proclamada per les Nacions Unides trenta anys abans radica principalment en el fet que la Convenció de 1989 és un text legalment vinculant que obliga els estats a prendre mesures concretes per assegurar el compliment dels drets i, a més, estableix mecanismes de control i seguiment de la seva aplicació als estats. Aquests estan obligats a adequar les seves lleis per l'aplicació de la Convenció, establir òrgans de coordinació i supervisió, sensibilitzar la ciutadania, reunir dades de gran abast, la formació, la formulació de plans d'infància o la difusió de la Convenció entre adults i infants. Així mateix, la Convenció és el primer tractat internacional que reconeix als infants drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, és a dir, els reconeix com a ciutadans.

Contingut de la Convenció

La Convenció sobre els drets de l'infant consta de 54 articles i de dos protocols addicionals, un sobre la participació dels infants en conflictes armats i un altre sobre la venda d'infants i prostitució i pornografia infantils. El text contempla quatre pilars bàsics o eixos transversals que s'han de tenir en compte en totes aquelles decisions o accions que afectin els infants. Aquests drets bàsics són la no discriminació (article 2), l'interès superior de l'infant (article 3.1 i 3.2), el dret a la vida (article 6.1) i el dret d'opinió o perspectiva de la infància (article 12). La Convenció és universal i indivisible i els drets que

conté, en relació a la Protecció, Provisió, Prevenció i Participació dels infants es reforcen mútuament. D'una banda, els drets civils i polítics que reconeix als infants garanteixen que aquests siguin respectats com a persones i que puguin participar en la societat i prendre part en les qüestions que els afectin. En aquest bloc es troben el dret a tenir un nom, una nacionalitat i una identitat; la llibertat d'expressió; l'accés a una informació adequada; la llibertat d'opinió, consciència i religió; la relació amb altres persones i la llibertat d'associació; el dret a la intimitat i el dret a no patir tortures ni tractes degradants.

D'altra banda, els drets socials, econòmics i culturals es preocupen perquè els nens i les nenes accedeixin a un nivell d'atenció física, salut i protecció adequades. Els infants tenen dret a ser protegits contra qualsevol tipus d'abús, maltractament o explotació i s'han de preservar contra qualsevol mal. Així mateix, els governs han d'assegurar la supervivència i el desenvolupament de l'infant i s'ha de garantir que els nens i les nenes gaudeixin de tan bona salut com sigui possible. Els infants tenen dret a un nivell de vida adequat i si les possibilitats econòmiques de les seves famílies no són suficients, els governs han d'ajudar-los a satisfer aquests drets. Tots infants té dret a una educació gratuïta com a mínim fins al nivell d'educació primària i les escoles han d'ajudar els infants a desenvolupar plenament les seves capacitats. També té dret a descansar i jugar, i a participar en tot tipus d'activitats artístiques i culturals. La Convenció també estableix mesures especials de protecció per a infants en casos excepcionals, com són els conflictes armats, l'explotació o els abusos.

El Comitè dels drets de l'infant i el compromís dels estats

El Comitè dels drets de l'infant de Nacions Unides és l'òrgan d'experts independents de tot el món que supervisa l'aplicació de la Convenció sobre els drets de l'infant pels estats que en formen part. El Comitè també supervisa l'aplicació dels dos protocols facultatius de la Convenció, relatius a la participació dels nens en conflictes armats i a la venda d'infants i prostitució i pornografia infantil.

Els estats part prenen el compromís de presentar al Comitè informes periòdics sobre les mesures que hagin adoptat per fer efectius els drets dels infants i sobre el gaudi d'aquests drets. Els estats han de presentar un primer informe dos anys després de la seva adhesió a la Convenció i posteriorment, cada cinc anys. El Comitè examina cada informe i comunica les seves recomanacions en forma d'observacions finals a l'Assemblea General de Nacions Unides i a l'estat membre, que està obligat a publicar-les juntament amb l'informe presentat.

L'Estat espanyol va presentar l'any passat conjuntament el III i el IV informe d'aplicació de la Convenció sobre els drets de l'infant a Espanya, que el Comitè analitzarà al 54a. període de sessions (del 24 de maig a l'11 de juny de 2010). Els dos primers informes de l'estat espanyol es van lliurar al Comitè respectivament al 1993 i al 1998.

Mobilització mundial per la infància

Amb motiu del 20è aniversari de la Convenció sobre els drets de l'infant, l'Oficina Internacional Catòlica de la Infància (BICE), llança una Crida Mundial per una nova mobilització a favor de la infància amb què pretén aconseguir el compromís dels diferents agents socials del món amb aquest sector

TEXT: Redacció 'Protagonistes, ja!'

Coïncidint amb el seu 60è aniversari com a entitat de defensa dels drets dels infants, el Bureau International Catholique de l'Enfance, BICE, va dur a terme al llarg de l'any 2008 un ampli procés de reflexió a partir de les conclusions de quatre grups de treball constituïts per experts, socis i membres del BICE a l'Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Europa-CEI. L'objectiu va ser analitzar la situació de la infància en aquestes regions des de la perspectiva de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'Infant. Així, es donava resposta a tres grans interrogants: quins han estat els progressos més significatius des de l'aprovació de la Convenció, quines situacions caldria millorar i quins són els reptes principals que cal assolir en el compliment dels drets recollits a la Convenció.

Un cop analitzada la realitat de la infància en aquestes regions, les conclusions i recomanacions dels experts van posar en evidència que la situació està lluny d'assolir els objectius de la Convenció. Els informes dels experts van ser presentats a París, seu del BICE, el 4 de juny del 2008 i s'han fet arribar al Comitè dels Drets de l'Infant de Ginebra aquest 2009, en el 20è aniversari de la Convenció. El BICE estima que amb

tot i els progressos indiscutibles que devem a la Convenció al llarg d'aquests vint anys, en els darrers temps es manifesta un cert estancament i que fins i tot s'han produït reculades inquietants en moltes regions del món. La crisi global que sofrim posa encara més en perill la satisfacció de les necessitats i els drets dels infants. Per això proposa una nova mobilització entorn d'aquesta Carta fonamental de la infància.

Compromís social per la infància

Així, en el 20è aniversari de la Convenció, el BICE impulsa aquesta Crida Mundial per una nova mobilització a favor de la infància per tal d'aconseguir amb urgència un compromís pels drets i la dignitat dels infants al món, que impliqui a tots els actors socials.

La Crida, que es va presentar el passat 4 de juny al Palau de les Nacions de Ginebra, pretén aconseguir una pressa de posició comú del major nombre possible d'ONG, de moviments i d'associacions que treballen en l'àmbit de la infància, amb la finalitat que la veu dels nens i les nenes sigui escoltada amb més força arreu. També es planteja sensibilitzar i mobilitzar l'opinió pública i la societat civil respecte les qüestions relatives amb aquest sector, així com mobilitzar els estats membres de l'ONU

perquè apliquin efectivament les disposicions de la Convenció dels Drets de l'Infant.

La Crida vol interpel·lar els estats, la comunitat internacional, els mitjans de comunicació, les autoritats morals i religioses, la societat civil i la ciutadania a títol individual. La signatura de la Crida és oberta a totes les organitzacions no governamentals, singularment les d'infància, les institucions independents de defensa dels drets dels infants, institucions educatives, organitzacions de joventut, experts, el gran públic. A Catalunya, difon la Crida i demana la seva adhesió la Comissió de la Infància de Justícia i Pau, membre del BICE des de 1980.

El BICE treballa des de l'any 1948 per la defensa dels drets i la dignitat dels infants al món, especialment en aquelles situacions de més risc i vulnerabilitat. Actualment, l'Oficina treballa en projectes per promoure la reinserció d'infants i adolescents privats de llibertat, en projectes contra l'explotació sexual infantil i de suport als infants víctimes d'abusos i en projectes per assegurar el desenvolupament d'infants disminuïts.

Més informació sobre el BICE i la Crida Mundial per una nova mobilització per la infància a les webs www.bice.org i www.biceinternational.org.

CRIDA MUNDIAL PER A UNA NOVA MOBILITZACIÓ A FAVOR DE LA INFÀNCIA (*)

20è aniversari de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant

"La Humanitat ha d'atorgar a l'infant el millor que li pugui donar"
Eglantyne Jebb. Declaració de Ginebra 1924

1. Amb motiu del 20è aniversari de l'adopció per l'Assemblea General de les Nacions Unides de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, nosaltres, signants del present document, llançem amb gravetat una crida urgent a una nova mobilització a favor de la infància.

2. La Convenció ha marcat un moment històric: ha permès una nova mirada sobre l'infant. Des de la seva promulgació i ratificació per la quasi totalitat de nacions, els infants han estat considerats com a persones de ple dret, veritables subjectes de drets humans de manera inalienable i sense discriminació. A més, pel fet que són éssers fràgils i en creixement, tenen necessitat de protecció.

3. Segons l'opinió de les organitzacions, els experts i les personalitats signants d'aquesta Crida, la transposició de les normes de la Convenció a les legislacions nacionals i les polítiques d'infància posades en pràctica ha donat lloc a avenços reals.

4. Malauradament, els compromisos adquirits encara són lluny de ser respectats a tot arreu. Massa sovint es considera els infants objectes d'assistència, o destinataris d'alguns drets que els són atorgats com una almoïna. Massa infants en el món resten al marge dels seus drets, fins i tot els més fonamentals.

5. Infants soldats, infants treballadors en condicions penoses i perilloses, infants objectes d'abusos, de tota forma de violència, violats, infants obligats a fugir contínuament amb o sense famí-

lia davant de les guerres, la fam, els cataclismes naturals, infants abandonats i rebutjats per tothom, empesos a viure al carrer, sense educació, sense pàtria, sense documentació...

6. Infants que han esdevingut més vulnerables encara per la fragilitat de les famílies, la urbanització massiva, la degradació de l'entorn, la mundialització que fa augmentar les desigualtats. Avui, la crisi econòmica que s'escampa a escala planetària augmenta les amenaces que pesen sobre milions d'ells.

7. Tots aquests infants tenen una cosa en comú: són desarrelats. Desarrelament físic, de vegades brutal, del seu país o de l'indret on haurien de créixer; però també desarrelament psicosocial, més íntim, causa d'un xoc més profund encara, quan no reben amor, ni són escoltats, quan viuen al marge d'una família o de la societat, quan no s'inscriuen en un llinatge, hereu d'una col·lectivitat humana vinculada a la seva cultura i a la seva història. Aquests infants es troben "desarrelats" d'un indispensable espai humà de vida, de la possibilitat d'un creixement equilibrat en un ambient de respecte afectuós i veritable.

8. Aquest desarrelament ens ha d'interpel·lar molt seriosament; ha de ser més ben comprès, més ben estudiat en les seves causes i en les seves greus conseqüències per a la humanitat present i futura.

9. Aquestes situacions no són ni excepcionals d'aquest o d'aquest altre país: milions d'infants en el món viuen aquesta dramàtica pèrdua de referents,

la qual, ineluctablement, els priva així mateix dels seus drets.

10. Ens proposem d'adoptar un enfocament renovat sobre l'infant que tingui en compte les seves necessitats més profundes i alhora el seu dret a la vida i a un desenvolupament integral, comprenent-hi l'espiritual.

11. Tot i aquesta fosca realitat dels infants desarrelats, de vegades tenim una sorpresa: determinats infants donen prova d'una vitalitat i d'una mena d'energia per a resistir, per a redreçar-se i superar d'una manera positiva els greus desafiaments que la vida els imposa. Nosaltres anomenem resiliència aquesta capacitat que hi ha en ells. La resiliència incrementa també les oportunitats de veure els seus drets respectats perquè els fa aptes per defensar-se'ls.

12. Per donar tots els seus fruits, la resiliència es desenvolupa i se sosté gràcies a diferents factors:

- La inserció en un medi familiar i comunitari veritablement atent i que sigui percebut com a tal per l'infant.

- Una educació de qualitat tant a l'escola com en el marc familiar i comunitari.

- Pertànyer a una família que pugui subvenir, encara que sigui modestament, a les seves necessitats.

- Una veritable solidaritat viscuda en la família i en la comunitat: aquesta solidaritat obre l'infant a la generositat i a l'esperança de poder trobar sempre algú que sigui capaç d'ajudar-lo.

13. El respecte i la valoració del medi cultural d'origen aporten igual-

ment els referents indispensables perquè l'infant s'estructuri i pugui accedir positivament a altres cultures. La vida pren aleshores sentit als seus ulls. La dimensió religiosa que l'infant pot haver rebut quan era petit ha de ser preservada i desenvolupada -dins del respecte a la seva llibertat- ja que constitueix un recurs profund per a tota la seva vida.

14. Cal també afavorir la participació dels infants, la seva responsabilitat, el sentit dels seus deures, la seva solidaritat; és així que seran protagonistes de la seva vida, que faran evolucionar eficaçment els comportaments tradicionals dels adults i es-devindran els millors ambaixadors dels drets de l'infant prop dels seus iguals.

15. Un enfocament d'aquesta mena associa el mateix infant a la promoció i a la defensa dels seus drets. Allà on l'hem pogut posar en pràctica ha demostrat la seva eficàcia.

16. Aquest nou acostament a l'infant demana mobilitzar-se prioritàriament sobre determinats reptes. D'entre altres reptes identificats (com el dret a la vida, la lluita contra la pobresa, el treball dels infants, la salut, els drets dels infants discapacitats, les noves tecnologies al servei dels infants), es tracta en particular de:

- Lluitar contra tota forma de violència envers els infants, ja sigui la pobresa extrema o les violències en els conflictes armats, a l'escola, al treball, en el ciberespai o a la família; és al si de les famílies que la violència és més generalitzada.

- Garantir una educació de qualitat

per a tots els infants, a fi que no siguin condemnats a la pobresa i a la marginació permanents. En particular, hem experimentat que la intervenció d'educadors mediadors capaços d'ajudar els infants desarrelats a passar gradualment a noves referències culturals tot suscitant i sostenint la seva resiliència afavoreix la seva reinserció i el seu desenvolupament i permet lluitar eficaçment contra l'abandó de l'escola.

- Donar suport les famílies esdevingudes fràgils, especialment les famílies monoparentals, i promoure un clima de bon tracte, i reforçar les competències educatives del pare i de la mare.

- Humanitzar la justícia de menors i l'assistència als joves en conflicte amb la llei. Davant de l'enduriment de la justícia penal en nombrosos països, volem recordar que la justícia de menors ha de considerar prioritàriament la seva educació i la seva reinserció.

17. Cal posar en pràctica d'una manera efectiva i urgent allò que exigeixen els tractats de drets humans i, més específicament, la Convenció sobre els drets dels infants.

18. Nosaltres, signants del present document, fem una crida urgent als estats a fi que:

- a) Ratifiquin, els que encara no ho han fet, la Convenció i també el Protocol facultatiu sobre la venda d'infants, la prostitució d'infants i la utilització d'infants en la pornografia, i el Protocol facultatiu sobre la implicació dels infants en els conflictes armats; aixequin les reserves formulades i continuïn l'harmonització del seu dret intern amb la Convenció.

- b) Respectin els compromisos

adquirits, en particular l'adopció de polítiques públiques a favor de la infància i de les famílies, i això suposa així mateix subsidis pressupostats prioritaris i suficients, i una voluntat política constant.

- c) Cooperin estretament amb el Comitè dels drets de l'infant i els mecanismes de seguiment dels drets humans de l'ONU, i també amb les institucions independents (defensors dels infants...) i les ONG especialitzades en aquest camp a fi de garantir als infants el ple gaudi dels seus drets.

19. Fem una crida a la comunitat internacional en el seu conjunt perquè:

- a) Afavoreixi el sistema de verificació, d'avaluació i de control de la Convenció, garanteixi al Comitè dels drets de l'infant, i també al sistema dels procediments especials de l'ONU destinats a promoure i a protegir els drets humans, els mitjans per complir el seu mandat.

- b) Posi en pràctica noves formes de govern mundial, sobretot per tractar totes les qüestions de caràcter transnacional relatives als infants (migracions, tràfic, xarxes de pornografia infantil, venda d'òrgans...).

- c) Reforci en la cooperació internacional un enfocament fonamentat en els drets humans.

- d) Exigeixi fermament que els estats respectin el seu compromís de sostenir els països en vies de desenvolupament amb el 0,7% del seu PIB.

- e) Afavoreixi una producció, distribució i comercialització equitatives dels béns de primera necessitat a fi de garantir a les famílies els ingressos que siguin el fruit d'un treball digne.

20. Fem una crida als mitjans de co-municació perquè:

a) Introdueixin en el seu codi deontològic una reflexió sobre la infància i l'adolescència amb l'objectiu de presentar-ne una imatge digna i respectuosa.

b) Facin ressaltar el valor de la diversitat cultural i afavoreixin el diàleg entre persones, generacions, comunitats.

c) Contribueixin a la difusió d'una cultura dels drets de l'infant, i, en aquest sentit, formin els professionals del sector i produeixin i difonguin publicacions destinades als mateixos infants de cara al seu desenvolupament.

21. Fem una crida a les autoritats morals i religioses perquè:

a) Vetllin, a tot arreu on siguin actives, pel respecte i la dignitat dels drets de l'infant.

b) Contribueixin, en unió amb els joves, al diàleg intercultural i interreligiós a fi de prevenir trencaments, reconèixer les diferències i també la igual dignitat de cadascú.

c) Es preocupin sempre, abans de tot, d'educar en valors, ja que és el que pot garantir una vida humana i espiritual digna.

d) Mostrin el valor de cada persona humana tot explicitant els lligams que existeixen entre el seu missatge ètic i religiós i els drets humans.

22. Fem una crida a les organitzacions de la societat civil perquè:

a) Divulguin àmpliament i facin conèixer els principis de la Convenció i la mateixa Convenció; i preservin i desenvolupin en la societat una veritable cultura de la infància.

b) Reforcin el treball en xarxa, asse-

gurin una coordinació més eficaç de les seves accions, intercanviïn les seves bones pràctiques i, conjuntament, exerceixin una pressió sobre les autoritats públiques a fi que aquestes apliquin sempre millor les polítiques d'infància.

c) Vetllin perquè les seves iniciatives s'inscriguin en una dinàmica d'escolta dels infants i de les seves necessitats a fi de reforçar la participació dels infants en la vida social i pública.

d) Estableixin un informe anual sobre l'estat dels drets de l'infant al món que tingui en compte els avenços més significatius i les violacions més greus.

e) Realitzin estudis pluridisciplinaris sobre la infància i suscitin noves investigacions en una perspectiva d'experimentació creadora.

f) Vetllin pel respecte de la dignitat i els drets de l'infant a tot arreu on actuïn.

23. Fem una crida a tots els homes i dones de bona voluntat perquè:

a) Vetllin activament perquè cada infant i tots els infants puguin créixer en condicions dignes i en el ple respecte dels seus drets.

b) Donin l'exemple de la solidaritat a fi que cada infant pugui fer experiència d'altruisme, de generositat i esdevingui capaç de contribuir al bé comú.

c) Exigeixin a les autoritats públiques que compleixin amb els seus deures a favor de la família i dels infants, i que millorin constantment les seves polítiques en aquest camp.

24. L'infant, cada infant, és un do per a la humanitat, un do que s'inscriu

en una història i obre possibles novetats. Suscita sorpresa i meravella i ha de poder, al seu torn, ell mateix meravellar-se del món que li confiarem.

Perquè aquest món tingui rostre humà, ens cal respectar l'infant, "posar-nos a la seva altura":

*"Dieu: És cansat ocupar-se dels infants. Teniu raó. I afegiu, encara: perquè hem posar-nos al seu nivell. Hem de baixar, hem d'inclinar-nos, hem de corbar-nos, hem d'empetitir-nos. Però aquí us equivoqueu. No és ben bé això el que més fatiga, sinó el fet que haguem d'eleva-
r-nos fins a l'altura dels seus sentiments. D'eleva-
r-nos, d'estirar-nos, de posar-nos sobre la punta dels peus, d'oferir-nos. Per no fer-los mal".*

Janusz Korczak (**)

Ginebra, juny 2009

(*) El llançament d'aquesta Crida és una iniciativa del Bureau International Catholique de l'Enfance, BICE. Un document de referència acompanya i completa aquesta Crida: pot ser consultat i baixat al portal del BICE, www.bice.org i www.biceinternational.org

(**) Janusz Korczak (1878-1942), pedagog polonès, defensor infatigable de la causa dels infants, mort a Treblinka amb els infants del seu orfenat que no volgué abandonar.

La societat catalana, compromesa amb els drets dels infants

Institucions, administracions públiques i entitats de defensa dels drets dels infants de Catalunya commemoren el 20è aniversari de la Convenció de Nacions Unides i mostren el seu compromís amb un manifest conjunt obert a l'adhesió de tota la societat

TEXT: Paloma Herrera Pastor, 'Protagonistes, ja!' - FOTO: Krista Davis

El proper 20 de novembre es commemora el 20è aniversari de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant, una bona ocasió per fer un balanç conjunt de la situació de la infància i l'adolescència al nostre país i per plantejar els reptes comuns que Catalunya té encara pendents en aquest àmbit.

Una de les principals accions que mostren el compromís de la societat catalana amb aquest sector és l'impuls per part de l'Observatori dels Drets dels infants d'un manifest obert a l'adhesió de tota la societat en què es planteja la responsabilitat conjunta amb aquest

sector i s'implica tots els agents que hi intervenen en aquest àmbit -famílies, institucions i administracions públiques, partits polítics, legisladors, teixit associatiu, professionals, mitjans de comunicació, ciutadania en general i als propis nois i noies. L'objectiu del manifest és sumar esforços i compromisos de tots els àmbits i sectors, refermant la necessitat del treball conjunt, per tal de millorar l'atenció, la promoció, la protecció i la participació dels infants i adolescents.

Actes de commemoració

Al llarg de les properes setmanes s'organitzen diferents actes per commemorar

el Dia Universal de la Infància. El Parlament de Catalunya acollirà el mateix dia 20 de novembre un acte institucional en què els protagonistes seran els nois i les noies. També el dia 20, la Secretaria d'Infància i Adolescència organitza un acte en què es llegirà el Manifest de l'Observatori i es farà un reconeixement a trajectòries reconegudes en defensa dels drets de la infància. La Secretaria també impulsa una sèrie de concerts infantils sobre els drets dels infants a una trentena de poblacions catalanes que es realitzaran els caps de setmana del 21-22 i 28-29 de novembre.

De la seva banda, l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat organitzen conjuntament la jornada *L'infant i l'adolescent, ciutadans amb drets i oportunitats*, que tractarà el tema de com actuar professionalment per garantir els drets dels infants. La jornada es realitzarà el dia 20 de novembre a l'Hotel Hesperia Tower de l'Hospitalet de Llobregat. A aquests actes se sumen altres activitats lúdiques i de reflexió a l'entorn dels drets dels infants i que es realitzaran a diferents municipis catalans, compromesos amb aquest sector i la difusió dels seus drets. Destaca la ciutat de Barcelona, on la Direcció d'Acció Social i Ciutadania celebra el Dia dels Infants amb una festa al Parc de la Ciutadella.

La societat ha de ser conscient que els infants i adolescents tenen drets que no sempre es compleixen

Barcelona organitza una gran festa per celebrar el Dia Universal de la Infància

El Parc de la Ciutadella de Barcelona serà l'escenari de la Festa del Dia Universal de la Infància que organitza l'Ajuntament de Barcelona el proper 22 de novembre i que comptarà amb la participació d'una vintena d'entitats catalanes

TEXT: Redacció 'Protagonistes, ja!' - FOTO: Miguel Saavedra

La Direcció d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona organitza el proper 22 de novembre una gran festa al Parc de la Ciutadella per commemorar el 20è aniversari de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant. A la festa estan convidats tots els nens i nenes i les seves famílies. Mitjançant actuacions, jocs, tallers, exposicions i altres activitats es donaran a conèixer a grans i petits els drets recollits a la Convenció de Nacions Unides. Hi participen una vintena d'entitats catalanes especialitzades en l'àmbit de la infància.

La festa comptarà amb tallers i activitats per als nens i les nenes

Activitats previstes

- Animació i música de la Companyia teatral + Tomàquet.
- Intervencions de nens i nenes col·laboradors del programa *El Galliner de Ràdio Gràcia*.
- Escenificació de la cançó *Imagine*, a càrrec d'alumnes de l'IES XXVa. Olimpíada, organitzat per la FAVB.
- Exhibició i *masterclass* de *Hip Hop*, a càrrec d'Urban Dance Factory.
- Coral i orquestra infantil, de l'Estudi de Música Tri-tó.
- Conta contes de Save the Children.
- Teatre Acció. Representació de *Mercat del nen treballador* per Intervida.
- Interpretació de La Muralla per part de nens i nenes, organitzat per la FAVB.
- Taller de carioques, màgia, xapes, tittelles de dit i maquillatge; ludoteca; parxís gegant i jocs de taula sobre medi ambient i forn solar, a càrrec de Creu Roja Joventut.
- Taller de fotomatón, màgia, jocs i lectura, a càrrec de la Direcció de Drets Civils.
- Taller de dibuix, pintura i còmic, activitats sobre el temps lliure, pintar i contar contes, mostra de bagul de jocs, passí de vídeo, representació teatral, a càrrec de Fedaia.
- Taller de dibuix i de contes sobre els drets dels infants, exposició del concurs de contes, representació i rondalla de contes, a càrrec d'Esplac.
- Taller de dibuix i exposició *Els meus drets com a infant*, a càrrec de la FAVB.
- Gimcana dels Drets de l'Infant, a càrrec de l'Unicef.
- Jocs per a tota la família i juga amb el programa d'Infància, a càrrec de la Direcció d'Acció Social.
- Completa el puzzle dels drets, a càrrec de l'Associació Diomira.
- Passí de miniclip sobre els drets dels infants, a càrrec del CEESC.

Editats uns nous materials audiovisuals de sensibilització sobre els drets dels infants

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, amb el suport de diverses administracions i entitats catalanes, elabora uns miniclips per difondre i sensibilitzar els valors que conté la Convenció sobre els drets de l'infant entre els nois i les noies

TEXT: Redacció Protagonistes, ja! - FOTO: DUNA, S.L.

Sota el nom de *Coneix els teus drets!*, el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya (CEESC) commemora el 20è aniversari de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant amb l'elaboració d'uns materials audiovisuals de difusió i sensibilització sobre els drets dels infants. Es tracta de 21 miniclips on, a partir d'un diàleg entre un infant i un adult, i amb la intervenció d'uns personatges animats, s'explica un dels drets recollits a la Convenció. Els miniclips fan referència a temes com la no discriminació, la separació dels pares, l'opinió de l'infant o el dret a tenir una informació adequada. Amb els materials es pretén sensibilitzar la ciutadania respecte els drets dels infants, en especial als mateixos nens i nenes.

El projecte ha estat possible a partir de la col·laboració entre administració, entitats de l'àmbit de la infància, empreses sensibles a la promoció dels valors explícits a la Convenció i també persones reconegudes compromeses amb els drets dels infants. Així, la iniciativa compta amb el suport de la Generalitat

de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona. Els protagonistes dels clips són persones amb identificació pública i propera als infants i nens i nenes amb interès pels drets. La coordinació tècnica del projecte ha anat a càrrec de Duna, S.L.

Els miniclips *Coneix els teus drets!* es podran visionar a partir del dia 20 de novembre al web www.coneixelsteusdrets.cat. De la seva banda, la Diputació de Barcelona presentarà el projecte en una taula d'experiències a la jornada *L'infant i l'adolescent, ciutadans amb drets i oportunitats*, que organitza el mateix 20 de novembre a L'Hospitalet de Llobregat, on també distribuirà còpies del DVD entre els assistents. Així mateix, està previst presentar el material en el marc de la Festa dels Drets dels Infants organitzada per l'Ajuntament de Barcelona al Parc de la Ciutadella el 22 de novembre, així com a d'altres actes institucionals promoguts dins dels actes de commemoració del 20è aniversari de la Convenció. D'altra banda, es preveu difondre els miniclips a les televisions catalanes i a les webs de les institucions i entitats participants.

Els drets dels infants en 21 miniclips

1. Introducció. Explicació de la Convenció dels drets de l'infant
2. No discriminació
3. Interès superior de l'infant
4. Identitat
5. Separació dels pares
6. Reunificació familiar
7. Participació
8. Llibertat d'expressió
9. Llibertat d'associació
10. Protecció de la vida privada
11. Accés a una informació adequada
12. Protecció dels infants contra els abusos
13. Infants amb disminució
14. Salut i serveis mèdics
15. Nivell de vida
16. Supervivència i desenvolupament
17. Educació
18. Objectius de l'educació
19. Infants pertanyents a minories o pobles indígenes
20. Lleure, joc i activitats culturals
21. Treball de menors

Protagonistes, ja!

perspectives de la infància i de l'adolescència

La revista Protagonistes, ja! és una eina de debat i reflexió al servei de les administracions públiques, el teixit associatiu, els professionals i els experts que treballen en l'àmbit de la infància i l'adolescència. El principal objectiu de la publicació és fomentar els drets dels infants reconeguts a la Convenció dels Drets de l'Infant de Nacions Unides, així com esdevenir un espai per la difusió d'iniciatives i bones pràctiques que es desenvolupen en aquest sector

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY A LA REVISTA **PROTAGONISTES, JA!** PER UN IMPORT DE **16,50 EUROS**

Nom _____ Cognoms _____
Adreça _____ Telèfon _____ Mail _____
Població _____ Província _____ C.P. _____

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Titular del compte _____ Banc o Caixa _____

--	--	--	--	--

Banc/Caixa

--	--	--	--	--

Oficina

--	--	--

D.C.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Núm. de compte

Data

Firma

**COMUNITAT
D'APRENTATGE**

**RECURSOS I EINES
PER A L'AULA**

**INNOVACIÓ
A L'ABAST**

2.0

**FENT CAMÍ CAP
A UNA ESCOLA 2.0**

espurna@

www.espurna.cat

Un projecte per a l'educació en la diversitat.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Institut de Ciències de l'Educació

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

En col·laboració amb IEARN-PANGAEA

